

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Mgr. M. Š.**, zastoupený Mgr. Miluší Pospíšilovou, advokátkou se sídlem Paprsková 10/1340, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, ve věci žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2016, č. j. 6 A 25/2016 – 30,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2016, č. j. 6 A 25/2016 – 30, **se zrušuje.**
- II. Věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 25/2016 **se přikazuje** Krajskému soudu v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

I. Usnesení městského soudu

[1] Usnesením ze dne 1. 6. 2016, č. j. 6 A 25/2016 – 30, Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zastavil řízení o žalobě proti nečinnosti žalovaného v řízení, ve kterém mělo být rozhodnuto o odvolání proti rozhodnutí městského soudu ze dne 6. 11. 2015, sp. zn. Si 1407/2015, kterým byla částečně odmítnuta žádost o poskytnutí informace o obsahu celého rozsudku vydaného dotázaným soudem dne 6. 10. 2015, sp. zn. 6 To 319/2015. Dále rozhodl o nákladech řízení a vrácení části soudního poplatku.

[2] V odůvodnění napadaného usnesení městský soud konstatoval, že dne 17. 5. 2016 obdržel podání žalobce, ve kterém žalobce vzal žalobu výslovně zpět a požadoval náhradu nákladů řízení s ohledem na to, že žalovaný požadované rozhodnutí vydal až poté, kdy mu byla doručena žaloba na ochranu proti nečinnosti. Dle § 47 písm. a) s. ř. s. tedy soud řízení zastavil.

[3] Následně se městský soud zabýval otázkou přiznání náhrady nákladů řízení žalobci, přičemž vycházel ze znění § 60 odst. 3 s. ř. s. a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 3 Ans 32/2010 – 114, ze kterého vyplývá, že podkladem pro postup dle zmíněného ustanovení je důvodnost podané žaloby, tedy existence žaloby, se kterou by žalobce byl úspěšný. Dle § 79 odst. 1 s. ř. s. se žalobce může žalobou domáhat vydání rozhodnutí ve věci samé až tehdy, kdy bezvýsledně vyčerpá prostředky sloužící k ochraně proti nečinnosti správního orgánu, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví. Tímto předpisem je v tomto případě zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Tuto základní podmínku žalobce dle názoru městského soudu nesplnil. Z ustanovení § 16 odst. 2 a odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), vyplývá, že je třeba rozlišovat mezi lhůtou 15 dnů, ve které má povinný subjekt předložit odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu, a lhůtou 15 dnů, ve které má nadřízený orgán o odvolání rozhodnout. Lhůta pro rozhodnutí o odvolání tedy začne běžet okamžikem předložení odvolání povinným subjektem. Žalobce podal návrh na opatření proti nečinnosti dne 6. 1. 2016, tedy před tím, než bylo odvolání předloženo městským soudem, k čemuž došlo dne 13. 1. 2016. V den podání návrhu na opatření proti nečinnosti tedy dosud lhůta k rozhodnutí o odvolání ani neplynula. Z těchto důvodů městský soud rozhodl, že žalobce nenaplnil podmínku § 79 odst. 1 s. ř. s., žaloba by tedy nebyla úspěšná, a žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[4] Městský soud dále dle ustanovení § 10 odst. 3 věta první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, vrátil žalobci soudní poplatek snížený o minimální částku, tedy 1000 Kč.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatnil důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s.

[6] Stěžovatel především namítá, že všichni soudci správního úseku městského soudu měli být vyloučeni z projednávání věci. Městský soud totiž rozhodoval ve věci v prvním stupni jako správní orgán. Na podporu svého tvrzení stěžovatel uvádí usnesení Nejvyššího správního soudu, která dokládají, že všechny věci vedené mezi totožným žalobcem a žalovaným byly vždy v minulosti přikázány k projednání Krajskému soudu v Praze z důvodu vyloučení všech soudců městského soudu. Zároveň poukazuje, že k vydání těchto usnesení docházelo zpravidla z podnětu samotného městského soudu. Stěžovatel má tedy za to, že i tato věc měla být předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o přikázání věci jinému soudu. Protože se tak nestalo, rozhodovali ve věci vyloučení soudci.

pokračování

[7] Dále stěžovatel namítá, že mu městský soud měl přiznat náhradu nákladů řízení, neboť by jeho žaloba byla úspěšná, pokud by nevzal žalobu zpět. Stěžovatel důsledně popsal celý průběh správního řízení a uvedl, že dne 7. 10. 2015 podal žádost o informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím, dne 21. 10. 2015 byla žádost odmítnuta (*částečně odmítnuta - pozn. soudu*), dne 16. 11. 2015 podal u městského soudu odvolání proti tomuto rozhodnutí. O odvolání mělo být rozhodováno ve lhůtách dle § 16 odst. 2 a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Následně stěžovatel podal dne 5. 1. 2016 stížnost na nečinnost žalovaného a žádost o přijetí opatření proti nečinnosti, protože obě lhůty uplynuly a o odvolání dosud nebylo rozhodnuto. O žádosti žalobce nebylo nijak rozhodnuto, opatření proti nečinnosti přijato nebylo a na stížnost nebylo žalobci nijak odpovězeno. Dne 11. 2. 2016 podal stěžovatel žalobu na ochranu proti nečinnosti. O odvolání bylo rozhodnuto dne 4. 4. 2016, tedy poté, kdy se žalovaný dozvěděl o podané žalobě. Dle názoru stěžovatele tedy mělo dojít k přiznání náhrady nákladů řízení, protože splnil podmínky stanovené § 60 odst. 3 s. ř. s.

[8] Z výše uvedených důvodů stěžovatel žádá Nejvyšší správní soud, aby kasační stížností napadené usnesení zrušil.

[9] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil s právním hodnocením věci provedeným městským soudem.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Stěžovatel namítal zmatečnost řízení před městským soudem; otázkou případné zmatečnosti by se ostatně Nejvyšší správní soud musel s ohledem na § 109 odst. 4 s. ř. s. i z úřední povinnosti nad rámec stížních námitek.

[11] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[12] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 – 70, vyplývá, že pokud ve věci v prvním stupni rozhodoval soud jako správní orgán, jsou všichni soudci správního úseku tohoto soudu vyloučeni z projednávání žaloby v této věci. Soudci by v tomto případě měli postupovat dle § 8 odst. 3 s. ř. s., protože, jak soud uvedl, *„postavení soudců ve vztahu k místopředsedovi soudu, u něhož sami působí, kdy takový místopředseda může v zákonem stanovených případech vykonávat ve vztahu ke jmenovaným soudcům úkoly státní správy, by mohlo zavdat objektivní pochybnost o nepodjatosti těchto soudců, a to tím spíše, že vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti“.* V tomto případě byl povinným subjektem dle zákona o

svobodném přístupu k informacím městský soud, který později rozhodoval o žalobě v této věci.

[13] V dřívějších podobných řízeních mezi totožným žalobcem a žalovaným městský soud věc vždy předkládal Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o přikázání věci Krajskému soudu v Praze z důvodu vyloučení všech soudců správního úseku městského soudu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2008, č. j. Nad 4/2008 - 47, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2012, č. j. Nad 33/2011 - 17, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2014, č. j. Nad 92/2014 - 13, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2016, č. j. Nad 114/2016 - 37, apod.).

[14] I v nyní projednávaném případě tedy městský soud, který ve správním řízení rozhodoval jako správní orgán prvního stupně, je subjekt totožný s městským soudem, který ve věci rozhodoval v řízení soudním. Tato skutečnost by mohla vést k důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudců městského soudu. Všichni soudci specializovaných senátů tohoto soudu jsou proto vyloučeni pro možnou podjatost. Řízení u městského soudu tedy bylo stíženo zmatečností ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. spočívající v tom, že ve věci rozhodovali vyloučení soudci.

[15] Podle § 9 odst. 1 s. ř. s. *Nejvyšší správní soud přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát.* Toto ustanovení upravuje případ tzv. delegace nutné, která je podmíněna vyloučením všech soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu, který má věc jako soud věcně a místně příslušný projednat a rozhodnout (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2016, č. j. Nad 114/2016 - 37).

[16] Jelikož jsou z výše uvedených důvodů všichni soudci specializovaných senátů městského soudu vyloučeni pro možnou podjatost a nelze tedy sestavit u místně příslušného městského soudu senát, jsou splněny zákonné podmínky pro přikázání věci jinému než místně příslušnému krajskému soudu. V předchozích věcech vedených mezi totožnými stranami byl vždy přikázaným soudem Krajský soud v Praze, jako jiný než místně příslušný krajský soud, který je soudem nejbližším sídlu (bydlišti) účastníků řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. napadené usnesení městského soudu zrušil a dle § 9 odst. 1 s. ř. s. přikázal věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Praze.

[18] Dalšími stížními námitkami se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť se týkají již věci samé. Nejprve o žalobě musí rozhodnout soud, jemuž se věc přikazuje.

[19] O nároku stěžovatele na náhradu nákladů řízení dle § 60 odst. 3 s. ř. s. rozhodne Krajský soud v Praze v novém řízení. V novém řízení pak Krajský soud v Praze rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu